

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.000.
Банку Чеських Лєвон.
Прага „Діло“.
Рукописи не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5.00 зол.
Чвѣртѣрно 15.00 „
Піврічно 30.00 „
Річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.,
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИЙ 20 КОТ.

1-листопадові богослуження.

КОМУНІКАТ.

Дня 1. листопада ц. р. в год. 9-й рано відслужили в архикатедральному храмі св. Юра торжественна архиерейська Служба Божа в наміщенні Українського Народу при участі представників установ, на яке запрошували вірних. З огляду на те, що святоюрська катедра ще не могла помістити всіх вірних, що брав участь у спільній молитві, а в теперішньому часі, коли в обновлюваній катедрі сто-

ить руштування, буде тим менше місця, прошу Зпр. ОО. Парохів і Завідателів львівських церков, щоб охотили у своїх церквах заповісти й відслужити Службу Божа в понеділок 1. листопада для вірних своїх парохій, як це вже заповів Парохіяльний Уряд св. Спаса. Вірних святоюрської парохії прошу до участі в богослуженні в катедрі св. Юра. О. Леонтій Куницький, парох.

44-ох розстріляних в одному дні.

НА УКРАЇНІ.

Вчора розстріляли у Писарівці 5-ох членів універсальної організації, в Острогородку (Волинщина) 5-ох членів шкідницької організації, в Краснім Лугу (Донеччина) 4-ох членів троцькістсько-бухаринівської організації. У Харкові почався процес проти директора та 3-ох урядовців збіжового уряду, яким звинувачують шкідництво.

В РОСІЇ.

В Кураганській районі (Красноярська округа) розстріляли 7-ох урядовців районних установ, у німучинській районі — 3-ох, у Ершіві (Саратовщина) — 5-ох членів контррев.

Німеччина не візьме участі у брюссельській конференції?

Деякі німецькі часописи твердять, що німецький уряд мабуть відмовиться від участі у брюссельській конференції сигнатарів договору 9-ох держав. Мотивом відмови, на думку „Дейлі Телеграфу“ є участь СССР у конференції, на думку „Дейлі Експресу“ — зле відношення до нього на Далекому Сході після світової війни.

ПРИСТАНЬ АМОЙ ЗАГРОЖЕНА.

Як подає китайська преса, китайці енергійно пригтовляються до оборони пристані Амої, що П японці загрозили, займаючи острів Гіу.

МОНГОЛЬСЬКА ДЕРЖАВА ПІД ЯПОНСЬКИМИ ВПЛИВАМИ.

У Суїюані почалися передвчора наради контрресу Внутрішньої Монголії в будинку міської

організації, у Чистополі (татарська автономна республіка) — 2-ох працівників бактеріологічної лабораторії.

АРЕШТУВАННЯ.

В Москві говорять, що ГПУ арештувало бувшого народного комісара освіти Бубнова та голову виділу в центральному комітеті партії Яковлева, члена центрального виконавчого комітету СССР. Яковлев, як комісар рільництва, безоглядно переводив колективізацію.

Агенти ГПУ арештували м. ін. інж. Туполева, конструктора літаків, що збудував апарат „АНТ 25“, на якому Громов зробив свій перелет до Америки. (ПАТ).

ради. Бере участь у них 50 делегатів з 5-ох монгольських ліг, які об'єднують разом 3 мільйони монголів та пів мільйона китайців. По вшануванні пам'яті Джингіс-хана мінутною мовчанкою приступив конгрес до нарад.

Кн. Тег, шеф монгольського військового уряду, привітав конгрес, подаючи йому до відома програму нарад. Представники китайців запропонували зміну теперішнього устрою Внутрішньої Монголії на автономію, що конгрес одностайно ухвалив.

Кн. Тег у розмові з представниками преси підкреслив небезпеку комуністичних впливів на азійські народи. Ці народи — казав кн. Тег — продовжуватимуть утигатися під ярмом людей білої раси. Тепер мусить Монголія під егідою Японії взяти участь у відбудові незалежної Азії.

Перед бльокадою цілого побережжя червоної Іспанії.

МАЛЛЬОРКА — БАЗОЮ НАЦІОНАЛЬНОЇ ФЛОТИ.

Авас повідомляє, що від учора (четвер) пристань Пальма на острові Малльорці стала головною морською базою національної флотії.

Ескадра еспанської національної флотії під команду адмірала Франсеско Морено Фернандеса заблокує східні еспанські береги від французького кордону аж по пристань Альмерію. Адмірал Фернандес приїхав минулого четверга пополудні на кружляку „Канарія“ до Полієнсі і відїхав зараз до Пальми, щоб перебрати начальну команду над морськими, повітряними і сухопутними військами, що яким командували до цієї пори контрадмірал Бастарраш, генерал Кановас і полковник Ракон Франко (брат шефа уряду).

Еспанські військові кораблі, що дотепер були на північних водах, плывуть до нової морської бази. До диспозиції адмірала Фернандеса є 25 морських одиниць, з чого 4 кружляки („Канарія“, „Альміранте Сервера“, „Балеарес“ і „Наварра“) та дві канонірки („Дато“ і „Каналеас“). Флотія перетне довів харчів для моряків.

Крім флотії командуватиме адмірал Фернандес гідропланами та іншими літаками, крім того сухопутною залогою Малльорки; вони зложені з еспанців, а не з італійців — як це твердить ліва преса.

НА ЕСПАНСЬКОМУ ФРОНТІ.

Національне командування повідомляє: В Астурії національні війська дальше очищують терен і визирають військовий матеріал. Під Мадридом артилерійська й піхотна перестрілка; на північному відтинку заломився наступ червоних на клініку. Легуни збомбардували залізничну станцію Порт Бу.

Комунікат валенсійського міністерства оборони подає: У Мадриді червоні висадили одне крило кав'яки в університетському місті та перешкодили національним мінерам.

59.000 ЧЕРВОНИХ З ПІВНІЧНОЇ АРМІЇ В ПОЛОНІ.

Як повідомляють з Хіхону, від упадку того міста до 27. ц. м. національні війська взяли в полон 22.000 червоних.

Крім того 37.000 червоних попало в неволю без зброї або добровільно перейшло до національних військ.

Старі пляни і нові методи.

Львів, 29. жовтня 1937.

Земельна справа, як найбільше життєва для нашого селянства, була завжди і є досі такою, що нею цікавиться не тільки безпосередньо зацікавлене село, але й загальне громадянство. Закон про виконання земельної реформи з 28. грудня 1925 р. увів значні обмеження у набуванні землі при парцеляції більшої земельної власності. Практика земельних урядів, після й скасування повітових старостів і повітових урядів ті обмеження ще поширила і скріпила, коли йшло про набуття землі українським селянином. Обмеження опісля поширено і законним шляхом, а саме законом про границі держави з 9. липня 1936 р. і законом про деякі обмеження в обороті нерухомостями, що повстали з парцеляції, з 14. квітня 1937 р. Нікінець і гасло, кичене польською пресою та ріжними польськими організаціями, як напр. „Звйонзек оборонців Львова“, „Звйонзек офіцерів резерви“ і т. д. що на терені Східної Галичини об'єдналися недавно у спільній організації під назвою „Секретаріят Порозумієвачи Польських Організацій Сполечних Малопольські Виходній“, а саме — що в українські руки не можна віддати ні клатки землі, витворили такий фактичний стан, що нині український громадянин дійсно не може набути при парцеляції майже ані пяди землі.

На підставі зізнань колишнього повітового земельного комісара в Тернополі Волошинського, що він як свідок зложив їх під присягою у процесі за урядові зловживання проти земельного комісара Піхурського перед трибуналом суду присяглих у Тернополі ще в 1924 р., стало відомим, що на основі таємної інструкції міністерства земельних реформ при парцеляції на південно-східних і східних „кресах“ місцеві не-поляки, себто українці, могли набути лише чотири відсотки парцельованої землі. В практиці цього в засаді і придержувалися, а що не завжди і не всюди та що в українські руки попада-ло часом і більше як 4 відс., це вже робили і деякі самі поляки, зацікавлені у здобутті більшого айску з продажу землі саме українцеві, а не полякові, що не хотів, або й не міг дати високої ціни і то готівкою.

Що більше. Свідомо поширено легенду, що в останньому часі перейшло в руки українських селян аж 220.000 гектарів землі з парцеляції. З тої легенди зроблено алярм, що його започаткував крєківський „І. К. Ц.“ і львівська польська преса, а за ними стали кричати й ріжні польські „кресові“ організації на тему страшної небезпеки і загрози від українців, що розхажують, мовляв, польські маєтки. Секундують їм старі професори львівського університету д-р Станіслав Грабський і д-р Ромер, а останній видав навіть відповідну алярмуючу брошуру.

Ці фальшиві алярми спростував поневільно щойно недавно директор „Земського Т-ва Парцеляційного“ Горчинський у розмові з п. М. Грекович, що помістила свій репортаж п. я. „На садибах осадників подольських“ у львівському ендецько-саніаційному „Дзєнік-у Польському“ (ч. 282). Згаданий директор заявив виразно, що „Земське Т-во Парцеляційне“, яке в парцеляції у Східній Галичині займає майже монополію, становить, розпарцелювало до 1. липня ц. р. 36 маєтків простором 9.195 гектарів у трьох повітах південного Поділля: Копичинці, Борщіві та Заліщиках, де під цю пору землі продали колько парцеляцій. З того запасу землі продали колько ністам 7.242 га. Землю купили майже самі поляки (96.3 проц.), отже навіть понад норму, про яку згадував колись у тернопільському суді земельний комісар Волошинський. Українським селянам не продали там ні клатки землі. Навіть не всі українці, що служили в дворі, могли

купити землю, хоч вони, як двірська служба, мали першенство перед усіма іншими вже на основі постанов самого закону про виконання земельної реформи.

А треба знати, що саме падіння Поділля є тереном з величезними земельними латифундіями і саме тому виказує найвищий відсоток кардованих господарств і сільського безземельного пролетаріату. Саме там є найбільший голод землі у місцевого хайборобського населення. Та всупереч цьому наскрізь нездоровому аграрному устроєві спроваджують туди і сьогодні масово колоністів зі заходу, що загострює непомірно соціальні і національні відмінності на селі. Така земельна політика викликає теж і підпівний нastroй у нашому селі, що бачить безнадійність свого господарського положення. Розпучливі нastroї є ликим дорадином та творять пригнітне підложжя і під реакцію, що колиде з постановами карного закону. На це приходять реакція з другого боку і витворюється заворожене коло та посилення у ньому дуже грізного ферменту.

Досі кичилося на тому, що колоніст зі заходу набуває при парцеляції землю за розмірно невисоку ціну і вже сам на місці старався про будову і загосподарювання, користуючись і тут деякою публічною допомогою. Сьогодні є вже перші спроби віддати колоністам наділи з будинками і створити нову готову колонію на такий взірць, як це колись робила на Познанщині Пруська Комісія Колонізаційна. У Бедриківцях біля самих Заліщик, маєтності Турнавої, будують тепер на основі виробленого плану сорок осель з мешкальними і господарськими будинками при битій дорозі і колоністи прийдуть туди до готових модерних будинків і на скомасовані наділи. А Бедриківці — це найбільше село в цілому заліщицькому повіті, де число пролетаріату дійсного і півпролетаріату доходить до 90 відсотків загалу мешканців села!

І ніхто з наших місцевих селян не може скористати з веденої парцеляції, бо, всупереч усім зусиллям не буде зкваліфікований. Теперішня нова колонізаційна метода, застосована в Бедриківцях, має бути поширена і на інші маєтності на Поділлі (головно південному), що підпали під примусову парцеляцію.

У прикордонних повітах діє закон про границі держави. Великі ригори цього закону відчувають передовсім і то особисто, мешканці громад прифронтової смуги з обмеженнями щодо свободи рухів і збірного життя, якими у сумежних зі Світами повітах кермує фактично КОІІ. Це творить окрему картину нашого сучасного життя, залежного там у великій мірі від старшини або підстаршини, чи навіть простого вояки КОІІ-у. У всіх прикордонних повітах, як теж у деяких громадах сумежних з ними повітів до 30 кілометрів від границі, усі трансакції нерухомостями мусять мати дозвіл воевідського уряду — незалежно від обмежень, що їх передбачує закон про виконання земельної реформи з 28. грудня 1925 р. і закон про деякі обмеження нерухомостями, що повстали з парцеляції, з 14. квітня 1937 р. Це спиновало взагалі всі трансакції нерухомостями на селі у тих повітах і тому нотаріальні канцелярії були там зовсім пусті, бо ніхто з селян не хотів робити ніяких контрактів. Вони й піднесли публічно крик, внаслідок чого дозволено на трансакції селянськими нерухомостями без попереднього воевідського дозволу до вис. одного гектара. Однак ця полегка не відноситься до ґрунтів, набутих з парцеляції.

Згаданим законом про границі держави обнято і два окружні міста у неприякордонних повітах — Чортків і Коломию, і то для національно-політичних цілей. Це я було смертельним ударом для обороту нерухомостями і тому ті міста стараються про звільнення їх зпід закону про границі держави. Супроти нас у містах, де обов'язує цей закон, є така практика, що українцям майже неможливо набути там якусь реальність, або хочби докупити для регуляції клатіток землі, як це було нпр. у Заліщиках, де не дали такого дозволу.

Практичне застосування земельного закону з 14 квітня ц. р., що обов'язує від 14. жовтня ц. р., ще маловідоме. Отже діють далі старі плани, давно нам відомі, і нові методи, як ось у Бедриківцях, що витворюють нові ситуації та змушують нас до дальшої сторожкості і безупинної оборони!

Д-р Степан Баран.

ти цю процедуру треба кожному політикуві навіть кожній приватній людині, що шукає оборони в Л. Н.

Найцікавіша з погляду національно-політичного третя частина праці, в якій міститься критика інтернаціональної оборони меншин. У ній автор зазначає недостачі в сучасній системі охорони, органічні хибі Л. Н. і т. і., критикує її діяльність у цій царині та пропонує засоби зробити інтернаціональну оборону меншин чинною. Між іншим він говорить: „Л. Н. не досягнула ані універсальності своїх членів, ані рівності між ними... Органічною хибою Л. Н. є те, що прийняття до неї не залежить від того, що робиться на території держави, яка оголошується до Л. Н. Зібрання супротивних елементів у Л. Н. досягнуло найвищого шабля з моментом прийняття туди СССР... Головною хибою діяльності Л. Н. у справі оборони меншин є перевага політичних мотивів при здійсненні оборони, тоді коли Л. Н. повинна бути безстороння. При сучасній стані інтернаціонального права меншини є лише предметом, але не підметом інтернаціональної регламентації... Рада бережеться уживати засобів, які могли би чинними при обороні меншин. Незначне число скарг, переданих до Ради Л. Н., і той факт, що меншини не дістали ніколи цікавитої направи заподіних їм кривд, виявляють досить виразно недосконалість оборони меншин, практикованої Л. Н.“

Щоб зробити оборону меншин чинною, автор пропонує, щоб вона перестала бути справою політичною та зробилася справою міжнародного права. Він казує і на іншу, дуже поважну хибу в юрисдикції оборони меншин. Звичайні умови заповнюють лиш особисті, а не національні права. В них говориться не про національні меншини, а про особи приналежні до раси, релігії чи мови, або про особи, що говорять мовою іншою, як більшість населення. Ці вислови свідчать про індивідуалістичну концепцію прав, призначених членам меншин. Тимчасом треба боронити права національності на її культуру, мову, віру. Національність творить не кількісну ріжницю, а якісну. Йде не про велику кількість з одного та малу з другого боку, а про дві рівноправні національності. Національна нетолерантність остільки-ж противна засаді волі і справедливості, як і релігійна... Оборону прав може забезпечити лише юридична установа. Отже і для інтернаціональної оборони меншин має бути створений такий юридичний орган.

Л. Н. має слідкувати за тим, щоб постанови умов були суворо додержувані державами, які їх підписали. Л. Н. має обов'язок відновити свій авторитет, змінивши свої методи. Оборона меншин має бути справжня і дійсна, а не позірна“.

Такі головні засади, висловлені у праці професора де Бальога, і вони вказують на те, що знайомство з цією книжкою оплачується. Питання інше: який реальний ужиток з цих засад може зробити та чи інша меншина? Але це вже питання краєве.

М. Данько.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація.

Ліга Націй і оборона національних меншин.

Женева, 25. жовтня 1937.

Питання це, яке деякі політики в Женеві уважали вже майже похованим, робиться знов актуальним. До цього причинилися політичні події останніх місяців на західній кінці Європи та в її східній частині, і намагання представників поодиноких держав перевести таку реформу Ліги Націй, що й оборону національних меншин у Женеві не могла б цілком поминути.

Держави Малої Антанти стали в останнім часі цариною боротьби політичних впливів одесей Берлін—Рим та Лондон—Париж. Намагання зміцнити зв'язки між Угорщиною та поодинокими учасницями Малої Антанти з одного та притягти Угорщину до цілої Малої Антанти з другого боку зробили актуальним питання національних меншин у межах малоантантських держав, передовсім у Ч. С. Р. В цій останній постановлено гостро на денний порядок знову справу мадярської меншини на Словаччині. Користаючись з цього, Національна Словачька Рада розвинула знову жвавішу акцію в Женеві в справі словачької іреденти. Зактуалізувалося знов і питання мадярських меншин у Румунії та Югославії, яке угорські державні чинники намагаються розв'язати наскрізь приязним способом, маючи на увазі, що цього шляху супроти Ч. С. Р. додержати неможливо й не пощастить. Дуже загострилось питання національної автономії судетських німців наслідком побиття їх політичних представників, що зібралися на конференцію в Тепліц-Шенау, чеськими поліціями. На європейським заході актуальною стала справа басків у межах нової Іспанії, а може незабаром стати остільки-ж актуальним і питання автономії Каталонії.

З огляду на ці події та праці комісії в справі реформи Л. Н. варто звернути увагу на нову книжку Артура де Бальога, професора політичних наук старого угорського університету в Колошварі, п. н. „Акція Л. Н. у справі оборони меншин“ (L'Action de la Société des Nations en matière de protection des minorités, par Arthur de Balthaz. Paris. Les éditions internationales. 47. Rue Saint-André-des-Arts 1937). Це поважна, наскрізь наукова праця на 186 сторінках великої вісім-

ки, справжній підручник у меншостевій справі, необхідний для кожного політика, що займається нею, написаний, на жаль, у французькій мові, і то не дуже легко. В першій частині досліджує автор інтернаціональні гарантії для меншин, дає їх юридичне означення, означає їх істоту та вжиток, який робить Л. Н. з цих гарантій. Відтак він зазначає межі їх пристосування та обов'язок Л. Н. контролювати його і вказує на наслідки дотеперішньої практики Л. Н. у цій царині.

Другу частину книги присвячено формальній процедурі полагоди окремих меншинових справ у рамках Л. Н., в різних її інстанціях — у Секретаріаті, Комітеті Трьох, Раді Л. Н. Зна-

През. Бенеш про закарпатську автономію.

З нагоди 19-літніх роковин відновлення чеської держави през. д-р Едв. Бенеш виголосив промову, в якій між іншим торкнувся справи автономії для Закарпаття. День 8. жовтня ц. р. — сказав през. Бенеш — був днем, в якому ми

виконали наші міжнародні зобов'язання супроти Підкарпатської Русі, започатковуючи її автономію. Дальші етапи цієї автономії прийдуть у найближчому часі.

Українська пісня в льондонському радіо.

Дня 22. жовтня передавала в год. 6.35 вечором найбільша англійська радіостанція (Ріджана) в'язанку українських пісень, укладу проф. Олександра Кошиця. Співав їх хор Брітіш Бродкастинг Корпорейшен під батутуою знаного англійського диригента Леслі Вудгейта.

Піззати було, що добре зіспіваний хор завдав собі чимало труда, щоб пісням (всіх пісень було шість) дати не тільки правильну інтерпретацію, але й віддати українського духа. Слова до пісень — англійські. Перед кожною піснею подавано докладне пояснення самої пісні, а також коротко її історичний підклад, головном до козацьких пісень.

Цього року вже другий раз передає головна радіостанція Англії українські пісні. Шкоди тільки, що їх репертуар досить обмежений.

Здалось б його доповнити. В цьому найкраще могли б допомогти наші американські музичні установи, які вже не раз виступали перед англійською публікою. Вони знають, що найкраще надається для такої цілі і певно мають англійські тексти пісень.

Українська музика в українська пісня стрічаються з великою прихильністю в Англії. Доказом цього є хочби й самі радіопродукції. Народні пісні передавали льондонські стації (Нешенал і Ріджана), нашу церковну музику передавала стація в Ліверпулі, а через телевізю виступала наша славна піаністка Любка Колесса навіть в українському народному строю (21. травня ц. р.). Як довідуємося, в дуже короткому часі, бо з початком листопада, виступити вона, на запрошення, з другим концертом на радіотелевізії. (Укбюро. Льондон).

МОДНІ ПАЛЬТА ЖІНОЧІ І МУЖЕСЬКІ
та убрання найдешевіше у фірмі
І. ШАПІРА Львів, Личаківська ч. 1.

І тому, йдучи за покликом Т-ва „Ошадність“, що його онові оголосило „Діло“, присвятім в дні 31. жовтня наші розмови між нашими найближчими, у наших товариських сходах, — ідеям ошадности. Від 12-ти літ, себто від оснування статутowego Т-ва, що займається виключно цією справою, спершу святкує „День Ошадности“ Львів, потім — вже впродовж цілого листопада і грудня — край. Акція за масовою ошадністю мала за тих 12 літ щодо своєї техніки і метод ріжні недостаті. А проте тих 12 літ не минуло безслідно! Аж лячно подумати, на якому далекому місці стоялаб уся наша кооперативна мережа та вся народня господарка, колиб не гасло ошадности, спопуляризоване і далі популяризоване та реалізаційно охоплюване Т-вом „Ошадність“. Це не добра кон'юнктура, хист одиниць-провідників, навіть не організаційні здібности апарату та жертвенна праця урядовців, службовиків і всіх робітників на кооперативній ниві, лише поширення гасла ошадности дало ті позитивні висліди, що їх маємо у постаті нашої сучасної кооперації.

Тільки освітою, культурою і вихованням збудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітніх змагань.

Видя на мене з призи́рством, що ставлю та

ДУЖЕ ЧУТЛИВІ САМОЧИННИ PHILIPS Super 438

протизапальні прилади на

Ревізія в російській церкві під Парижем

ТАЄМНИЧА БІБЛІЯ

На приказ судової влади, що веде слідство у справі ген. Міллера поліція перевела ревізію в Озуар ля Фаллер (місцевість під Парижем, де є вілла Скоблінних) та забрала відтіля біблію. Мабуть у тій біблій є ключ шифру, яким Скоблінні порозумівались з ГПУ, бо арештована жінка Скоблінна домагається, щоб їй дали ту біблію; вона мабуть хоче скомунікуватися шифром з чоловіком. „Ле Журналь“ висловлює підозріння, що батюшка з Озуар, який недавно сповідав Скоблінну, також співпрацював з ГПУ.

КОГО ШЕ ХОТІВ СХОПИТИ СКОБЛІН?

„Ле Журналь“ довідується, що поліція нашла у нотесі Скоблінна пляни помешкання одного російського емігрантського діяча, якого ГПУ мало схопити крім Міллера. Не подають його назвиська, „Журналь“ згадує лише, що є це генерал, відомий військовий автор.

Загальні Збори Повітового Союзу Кружків „Рідної Школи“ у Львові.

В п'ятницю 29. ц. м. відбулися у Львові в залі Бесіди Загальні Збори Повітового Союзу Кружків „Рідної Школи“. Збори відкрив голова ПСК проф. Ластовецький Микола, який теж заступав у своїй промові працю і труди Союзу за минулий рік. Звідомлення з минулорічної діяльності відчитав урядовець Повіт. Союзу п. Іван Деркач. У звітовому році було на терені львівського повіту 95 кружків РШ з 4428 членами. На терені м. Львова є 14 Кружків РШ і 1 Секція Прихильників РШ причит. ім. М. Шашкевича Студентів Богословської Академії — з 3531 членами. Разом у Львові і львів. повіті є 7782 членів.

Заходами ПСК РШ у Львові, при допомозі Комісії Дошкілля організовано у звітовому році дитячі садки у 77. селах при Кружках РШ; у тих дит. садках було 2.300 дітей. Загальні кошти тих садків доходили до 10.000 зол.

При Кружках РШ на Богданівці, Замарстиніві та Клепарові ведено світлиці а на Знесінні та у Винниках захоронки РШ.

Сім Кружків РШ у Львові має на удержанні 8 прив. вселюдних шкіл РШ. Число дітей у всіх цих школах дійшло до 1277. Виховання і навчання тих дітей віддано 22 учителям, 16 учителям і 5 катехитам. Лікарський нагляд був у руках 4 наших лікарів. За ініціативою ПСК та його Організаційно-Реферативної Комісії основано при кількох сільських Кружках РШ зимові

курси домашнього господарства, крою, шиття і трикотажства, на яких ведено також плянові гутірки на популярно-научні теми. Для розвинування ініціативної діяльності та одноціального налагодження праці у сільських Кружках РШ і нагляд їх діяльності — вислав ПСК делегатів з відчитами на організаційні та виховні теми. При тій нагоді перевели теж перевірку книговодства і уділював рад та вказівок на місцях. Від ПСК виходила ініціатива улаштування аматорських вистав, концертів, диточих пописів, фестивалів, забав і т. п. — яких у звітовому році було 472.

Як у попередніх роках, так і у звітовому році Рада ПСК поділила працю між своїх членів в той спосіб, що під їх проводом створено окремі Комісії зі запрошених осіб зпоза Ради. Були такі комісії: 1) Організаційно-Реферативна під пров. проф. Блянки Баранової; 2) Дошкілля — проф. Кузьмова Яр.; 3) Видавнича — д-ра Біланюка Петра; 4) Люстраційна — п. Коржана Михайла; 5) Правної поради — д-ра Бречки Дмитра; 6) Фінансова — д-ра Мармаша Романа.

В минулому діловому році канцелярія ПСК видала 38 об'явок, писала 1462 писем і прийняла 1838 писем, 1270 відпорушників Кружків РШ дістало устні виснаження до різних питань рідношкільних справ, що свідчить яскраво про дійсне зацікавлення членів РШ діяльністю Кружків РШ у львів. повіті. В канцелярії ПСК до листопада 1936. р. працював один службовець, від листопада 1936. до червня 1937 — двоє і від червня 1937. — 3-ох службовців.

Зі звідомлення голови організаційно-реферативної комісії п-і Блянки Баранової довідалися ми, що в минулому році було 312 поїздок на село, значить 33 більше, як у минулому році. Під час тих поїздок до 91 сіл виготовлено 332 реферати. Зваживши, що П.С.К. має 95 кружків, бачимо, що тільки до 4 кружків не було поїздок.

Звіт скарбника відчитав п. І. Деркач. У звіті почули ми такі цікаві дані: Сума оборотного рахунку ПСК була у плюсах 3.632.82 зол. і в мінусах 36.177.11 зол. Підмог кружкам на учительські платні виплатив ПСК 18.538.99. Датків зі Львова було 21.321.32 зол., з повіту 3.932.64 зол.

Після відчитання звідомлень провідників контрольної комісії п. Полянський подав звідомлення з контролі та поставив внесок ухвалити минулорічний Раді ПСК абсолюторію.

У дискусії над звітами говорили: дир. Сухий М., дир. Снілик Д., п-і Б. Баранова, п. Тома Кордуба (який накинута образливими словами на провідників дитячих садків, за що дістав загрозу відібрання голосу від присутніх). Під пресією салі мусів теж свої слова відкалати, п. Галамай Ст., проф. Полянський, п. Кульчицький, п-і Станіська Ольга (в обороні провідників). При кінці дискусії починає загострюватися, особливо заміти п-і Баранової під адресою студентів, викликають репліку представників студентства. В дискусії забирали слово ще й інші представники.

Комісія-матка у складі: проф. Вол. Гусак, п-і Дарія Генківська, проф. Яр. Кузьмів, о. Харина Волод. і студ. Борис Левицький зголосила гаку листу нової Ради: голова — проф. М. Ластовецький. Члени Ради: м-р Алісевич Роман, д-р Білечок Петро, студ. Галамай Степан, п-і Голубева Катря, о. кшч. Галінг Микола, дир. Іжницький Омелян, о. Ковачок Тимотей, ред. Коржинецький І., д-р Лопатюк Василь, д-р Мармаш Роман. Заступники: п-і Ковалова Яросла-

ва (Бродки), проф. Кузьмів Ярослав, п. Пристайко Василь з Лісневич. Контр. комісія: д-р Бречка Дмитро, Езерський Кость і дир. Полянський Волод. Збори вибрали голову і членів Ради одноголосно.

Відтак голова проф. М. Ластовецький відчитав відповідні резолюції, які Збори прийняли. Збори закінчилися відспіванням національного гімну.

ВИСОКІ КУРСИ ГРОМАДСЬКОЇ АГРОНОМІЇ при Українському Техніко-Господарському Інституті

приймають студентів та курсантів.

Програма курсів: I. Підстави та загальні методи праці громадської агрономії; II. Спеціальні методи праці громадської агрономії.

Підручники до I-ої частини курсів склали: проф. К. Машевич, проф. д-р І. Витанович, проф. А. Біленький, доп. О. Вонковський, доп. Вікт. Доманицький, інж. агр. А. Романенко, д-р інж. К. Храпливий. Підручник до II-ої частини складають 12 фахівців.

Редакційна комісія: проф. В. Чередиш, проф. К. Машевич, доп. Вікт. Доманицький, доп. д-р інж. К. Осауленко.

На ділових студентів приймають на курси особи з закінченою високою та середньою сіль-госп. освітою; особи без такої освіти — в характері курсантів. Абсолютенти, що кінчили курси в характері студентів, дістають дипломи.

Також за навчання на курсах (в підручниках) — 175 корон чеських (прибл. 23 зол. п.); самі підручники — 125 зол. п. (прибл. 24 зол. п.).

Проспекти курсів — безплатно. На ширшу відповідь прикладати міжнародний поштовий купон Заєрстатус на адресу:

Український Техніко-Господарський Інститут, Podbrady Technologiczny, або Товариство „Ольський Господар“ — Львів, Ринок 10. II. п.

На ту саму адресу надіслати прохання й запити в справі студій на Високошкільному Економіко-Кооперативному Відділі, Високої Школи Політичних Наук, Технікумі Ольсько-Господарської Промисловості та курсів: Українознавства, Бухгалтерії, Чужих мов (нім., франц., англ.), Психіатрії, Американи, Промисл. Психіатрії, Садівництва, Геродієвства, Історичного, Консервації й перероблення садочинів та городини, Оброблення шкіри, Мисловарства, Фотографії, Радіотехніки.

НА ШЛЯХУ ДО ІТАЛЬО-БРИТАНСЬКОГО ПОРОЗУМІННЯ.

Льондонська преса передбачує, що у Брюсселі стрінеється мін. Іден з Чіаном. Стріча обох міністрів матиме, на думку „Дейлі Мей“, величезне значіння. Коли дійде до порозуміння мін. Іден запросить мін. Чіану до Лондону як офіційного гостя британського уряду. На думку щоденника, майбутня стріча Ідена з Чіаном у Брюсселі є причиною компромісовості Італії в комітеті неінтервенції. Також „Дейлі Телеграф“ уважає, що брюссельська конференція дасть нагоду до зближення поміж міністрами закордонних справ великих держав.

І В АЛЬЖИРІ НЕСПОКІЙНО.

Вчора (четвер) рано альжирські тубильці намагалися увести в Орані маніфестацію і обкидали камінням поліцію, що закликала їх розійтися. Шоймо військо розігнало маніфестантів, раничи у ширжі 30 осіб.

НОВИЙ ГУБЕРНАТОР ФРАНЦУСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО БАНКУ.

Губернатором Банку Франції став Брєар де Буасанже. Його попередника Гіро замінували почесним губернатором.

СОЦІАЛІСТ ДЕ МАН НОВИМ БЕЛЬГІЙСЬКИМ ПРЕМ'ЄРОМ.

Бельгійський король Леопольд доручив провідникові соціалістичної партії Вандервельдеві місію створити новий уряд; Вандервельде місії не прийняв. Тоді король звернувся в цій справі до міністра скарбу в кабінеті Ван Зеланде Де Мана, який прийняв місію і почав розмови з майбутніми членами уряду. Де Ман є заст. голови соціалістичної партії.

Вандервельде заявив королеві, що його кандидатура не розв'язує кабінетної кризи з уваги на становище, яке він займає у справах міжнародної політики.

Алькоголь вироджує раси й веде до загибелі

нерозумні питання і, хляснувши батіжком, побіг подвір'ям до своєї кімнатки.

Оця порція нових відомостей вистачила мені на добрий обід, коли я сидів коло бюрка і може всьоте переживував: кіновий артист Бальтімор Мек Дональд, Гарвей, ковбой. Справді ціле кіно! Цього вечора я не пішов навіть на вечір, лише погасив світло, зійшов надолу і ждав у брамі на нововідкритого кінового артиста. В голові зашуміло. На чорта здалися оці дурні новелі, ціла літературна робота! Є щось краще: стану репортером, блансучим, метким, геніальним! Безумовно і це зараз! Дебют? Чудовий! Про життя великого кінового артиста у злидінних умовах і у старій каминиці під сірим муром, що його чіпається силоміць дикий виноград. Ранкові роздумування, зморшлина стріча з сином і оці назви: Бальтімор, Гарвей, Мек Дональд, ковбой. Дебют, знаменитий, ревелюційний! Цеж небуденне, це таке відмінне від того, що пишуть і говорять про життя кінових артистів. Приступлю ший до нього і зроблю з ним оригінальне інтерв'ю. Яка це буде сензація: „Я стрінувся з ним уночі на темному подвір'ї, як вертався з цілоденної важкої праці...“

Я був виснажений до краю, неколько го-лоден, але надія держала мене непохитно на становищі, поки врешті десь коло одинадцяті я не почув скрип головної брами і його знайомі кроки. Але я ганебно струсив, питома мені соромливість зросла в що хвилину до небувалих розмірів і замість прекрасного інтерв'ю, я почув тільки знайомий скрип дверей. Мене огорнула п'яма і самота.

Найближчий день був мій, він мусів бути мій! Я картан себе немилосердно за цю свою відемну рису, я переконував себе, що мушу позбутись її, що в іншому світі для таких людей нема місця.

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД.

Світська і духовна інтелігенція на купецько-ремісничому фронті.

З приводу покликання до життя першої „УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ БЕЗВІДСОТКОВОЇ КАСИ В ПЕРЕМИШЛІ“.

Невеличкий, петітом виарукований допис із Перемишля, приніс читачам „Діла“ вістку про першу українську безвідсоткову касу. Щоправда, справа безвідсоткового кредиту не нова й на нашій території. Уже майже перед роком вирунула з ґрунту „Українських Купців у Львові і на Волині“ Союзу Українських Купців у Львові і на Волині. У Союзі „Торговля і Промисел“. У виборках часопису „Пром-Банк у Львові“, „Фонд безвідсоткового Кредиту“, що спирається матеріально на безвідсоткових вкладках.

Не можна сказати, щоб ця першорядна справа найшла поважніший відгук в українській середовищі. Старались ми її спонсорувати двома статтями в „Ділі“ (ч. 32 і 37) і згадувати її згадуваннями, писав про цей рід кредиту інж. І. Ольховий в „Госп.-Кооп. Часописі“. Проте не тільки не з'являлись фанатики цієї акції, але навіть не вдалось зацікавити в українській, але навіть не вдалось зацікавити в українській громадянстві думки про те, щоб воно змусило частину своєї ощадності у згаданому „Фонді Безвідсоткового Кредиту“. А як вище, це зв'язане тільки мінімально з якоюсь певністю, бо певність льокати гарантує жертвенністю, бо певність льокати гарантує жертвенністю, бо певність льокати гарантує жертвенністю, бо певність льокати гарантує жертвенністю.

Щоправда, „Ф. Б. К.“ при Пром-Банку такий же трохи безкорисний вкладчик і веде вже кілька місяців акцію безвідсоткового кредиту для незасібних українських купців і ремісників. Але ця акція далеко не така, якою повинна вона бути при відповідних фінансових засобах.

І ось — як сказано — з'явилась на днях перша в нас установа, якої завданням є поставити безвідсотковий кредит на терені Перемишля, підтримуючи ним міщанський стан у цьому місті. Та не тільки тим зацікавила перемишля „Українська Католицька Безвідсоткова Каса“ (так вона називається), що вона є першою в нас самоїстиною касою, а також тим, що на фронт безвідсоткового кредиту вийшло наше духовенство: установчими зборами проводив крилошанин о. Кечмар і він увійшов теж у склад першої управи.

Відомо, що безвідсотковий кредит для дрібних купців і ремісників перші в Польщі поставили жиди. Поставили його так, що, тепер мережа їхніх безпроцентових кас є незвичайно густа, а „Цекабе“ — себто варшавська Центральна Каса Безпроцентових є в жидів у найбільшому поширенні. Діяльності „Цекабе“ і сотням її провінційальних комерційних завдячують бідні чи збобіжні жиди те, що збудували собі варшавські краді або їх утримали в переломовому часі. Розведені серед них кредити жидівських безпроцентових кас ідуть уже в сотки тисяч золотих. А фінансові засоби для цих кредитів здобути майже виключно через використання жертовності жидівського громадянства, бо вся справа побудована на філантропії.

Полки, спираючись на жидівських зразках, досідах, розбудували також свою організацію безвідсоткового кредиту дуже сильно. Піонерами цієї акції було в них духовенство. Першу християнську безвідсоткову касу покликано до життя о. прабат Маркія Голдєвський при парохії св. Святих у Варшаві. Вона до сьогодні знаменито працює. Працюють також добре численні в доєстри, що з'явилися після неї на території Польщі, включно з землями, де живе наш народ. Появилось теж чимало кас безвідсоткового кредиту вже з почину самих польських купців чи ремісників, проте при великому зацікавленні і при активній підтримці польської інтелігенції, зокрема польського духовенства. Це духовенство розуміє вагу купецько-ремісничого стану і вважає доцільним не тільки ним пильно опікуватись, але — як писали недавно у львівській „Газеті Косцельній“ кс. Мілевський і кс. Скемга — вважають кінечним цей стан творити, дбаючи особисто на вартісній одиниці“.

Не можна сказати, щоб українське духовенство не цікавилось ближче життям і потребами купецького міського елементу, яким є ремісники і купці. Згадаємо хоч би зв'язані з оснуванням і нашім Т-ва Ремісничо-Промислової Бурса у

Львові особи: о. Залуцького, о. Бачинського, о. Малиновського й о. Бучацького на чолі з самим о. митрополитом Шептицьким.

Так само наша світська інтелігенція тут і там виявляє деяку цікавість для життя і потреб українського купця і ремісника. Проте назагал можна і треба, кінче треба куди більше робити, щоб зберігти і зміцнити український купецько-ремісничий стан, беручи хоч би приклад з наших сусідів. Одною з найцінніших акцій є саме акція безвідсоткового кредиту, бо — відомо — фінансова поміч наших противників нерідко буває призначеною для наших бідних чи збобіжних міщан, буває одною з причин страт у нашому національному білансі.

Не маємо заміру робити з цієї статті заклик у роді того: підтримуйте безкорисними своїми вкладками (страх тільки відсотків!) „Фонд Безвідсоткового Кредиту“ при Пром-Банку у Львові, чи зацікавтесь негайно „У. Католицькою Безвідсотковою Касою“ в Перемишлі. Вже зі змісту статті виходить, що така підтримка є кінечна, є одним із основних проявів доцільності ваги міст і їх стрижня — міщанства. Зате з правдивим відчуттям хотіли ми занотувати і навітрити дещо факт, що в Перемишлі повстала перша самостійна католицька каса безвідсоткового кредиту для українських купців і ремісників, та що в оснуванні її взяла численну участь наша інтелігенція, включно з духовенством. Хоч — як кажуть: одна ластівка не робить ще весни, — то проте цей факт вважаємо спробою здійснити незвичайно важке гасло, яке треба поширювати серед нашої інтелігенції: фронтом до міста, фронтом до міщан!

В. Несторович.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА.

РОЗРІСТ ПРОМ-БАНКУ.

Щораз живіша діяльність Пром-Банку у Львові не дозволяє йому вже думитись у двох кімнатах. Як довідуємось — Союз Українських Купців і Українське Технічне Т-во переходять на другий поверх у кам'яницю при вул. Гродницьких 1, а Пром-Банк бере для себе майже весь 1-ий поверх, себто 2 великі сади і 3 кімнати.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

ПРОТИ ГОСПОДАРСЬКОЇ КОЛЬОНІЗАЦІЇ.

Ремісничі організації у Виленщині почали акцію проти нападів ремісників в Познанщині Помор'я, заявляючи, що цей напад підкопує економічно місцевих ремісників.

УМОВИНИ ГОСПОДАРСЬКОГО РОЗВИТКУ МІСТ СХ. ГАЛИЧИН.

Під таким наголовком (для точності: „сх. Мало-Польщі“) написав статтю президент Львова д-р С. Островський і помістив її в „Подільській Газеті Галицькій“. Автор вважає, що придія державних кредитів на потреби міст є занадто скромний. Завелась у нашіх передусім містах трьох південно-східних повітів, хоч у них крім значущих індустріальних потреб виступають ще й потреби „райї стану“: міста повинні — мовляв — причинитись до повстання „людових і стипендіальних“ домів, костелів, каплиць, читалень і бібліотек, щоб міцніше зв'язати польське населення. Далше говорить президент Львова про дізнання на Підкарпатті, де „треба підтримати прив. ініціативу в справі розвитку нових уряджень і скріплення польського стану посідання“. Ще далше обговорює автор ось-такі справи: канал Висла-Дністер, залізниця Сніжин-Станіславів-Львів-Воловець-Люблин — Варшава (господарське і політичне значіння), будівництво робітничих домів, доріг, регуляція рік, які перепливають через міста, водопроводи і каналізація, купальні, торгові галі, шкільні будинки, тощо. Те все дуже пекуче в багатьох містах трьох східно-галицьких повітів і викиється з престою держави, а господарським підприємством і обороністю. П. Островський вважає, що є неможливістю далше помилити сх. Галичину в урядових інвестиційних проєктах.

СВІТОВА ХРОНІКА.

ПІСЛЯ УСТУПЛЕННЯ Д-РА ШАХТА. — ЧИ МІЛІТАРИЗАЦІЯ НІМЕЦЬКОЇ ЕКОНОМІКИ?

Уступлення двох господарських потентів, Ван Зеланда і Шахта, а їх довереніх становить, є сенсативною дією в господарському світі. Що буде з міцією

Ван Зеланда дотично нової господарської конференції світу? Як буде виглядати тепер господарська і фінансова політика Німеччини? Ось питання, які дещо неоповіють госп. кола. Д-р Шахт уступає з поста міністра господарки (президентом Райфбанку залишився), бо його приватно-капіталістичне нахилання не відповідало господарським тенденціям уряду, зокрема поля Герінга. Бачимо, що в Берліні буде створене міністерство чотирьохрічного плану і що на його чолі стануть три полковники, озброєні досі в т. зв. „оборонному господарстві“ (Веріртшафт). Всі господарські справи мають бути сконцентровані, щоб не з'являлась жодна розбіжність.

КРАХ І ПАНІКА НА НІЮОРСЬКІЙ БІРЖІ — ПРОЯВ БОРІТБИ ФІНАНСІЕРІ З РУЗВЕЛЬТОМ. — „МАЛА КРИЗА“.

В господарських колах Парижа панує переконання, що грані перекоди ньюорської біржі були виявлені не тільки міжнародними трудностями, але теж штучно підтримані американською фінансовою, яка в боротьбі з през. Рузвельтом використовує всі слабкі місця і моменти. Та несприятельна великому амер. реформаторові фінансера могла тільки поглибити грані кризи, що вже влетіла в вертальні цього року як у Нью-Йорку так і в Лондоні. Бачимо провал нової кризи, яку намагаються тепер у світі „малювати“ в відірванні від „великої“ в роки 1929—1932. Посилити цю кризу переживають обидва англо-саські посольства: в Л. Д. П. Америки і в Б. Британії.

З нашої кооперації.

ОЩАДНОСТЕВЕ ЧИСЛО ГОСП. КООП. ЧАСОПІСУ.

Останнє число Господ. Кооп. Часопису в 31 жовтні п. р. в цілості присвячене одній ощадності. Наголошено там окрім віршів Т-ва „Ощадність“ у Львові кількома цінними статтями на тему ощадності, а саме інж. Р. Раковського п. а. „Теорія фонд господарської розбудови“, (що статтю зreferуємо окремо), інж. В. Ольхового „Дві важні справи“ про беззастовицю капіталізму, що їх першою влади перетворюють по переконних скробках замість віддавати до Райфбанку чи Українбанку та про потребу порозуміння Українбанків щодо несовісних дозволень, інж. І. Ольхового на тему збіроч дрібної ощадності, І. Федика про ощадністозу акцію в кредитних кооперативах Р. С. У. К. Це число Г. К. Ч. дає багатий матеріал для ощадністозних рефератів, виголошуваних в нагоди свят ощадності.

ОКРЕМІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНІЯ РЕФЕРЕНТ ЦЕНТРОБАНКУ.

Щоби краще організувати діяльність наших Українбанків і Райфбанків — доручив Центробанк за порозумінням з РСУК провадити поширену діяльність кредитних кооперативів спеціальному організаційному референтові в особі дир. Романа Харамбури. Він має на місцях налаштовувати організаційну працю Українбанків і їх відношення до Райфбанків та перевіряти ділову діяльність і ведення, як також видавати на місцях відповідні вказівки і доручення як утілювати їх опіраючись на іншіми видами нашої кооперації. Дир. Роман Харамбура, як догодинний директор Українбанку в Яворові розуміє значіння і вимоги організації української кредитної кооперації в сучасних обставинах розвитку української кооперації і тому Центробанк доручив йому цю працю.

ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ

У НАШИХ КРЕДИТОВИХ КООПЕРАТИВАХ.

З днем 1. жовтня п. р. усі наші кредитні кооперативи, окрім Центробанку, а було їх 657, мали на вказівках ощадності 8,230,274 зол., а середньою квотою на одну кооперативу 12,527 зол. Усіх вкладників у цих кооперативах було 12,527, себто припадало на одного вкладника середньо 106 зол. Подібно: 114 Українбанків мало на вказівках ощадності 6,417,544 зол., 533 Райфбанки 1,709,701 зол. а 11 інших кредитних кооперативів 102,729 зол.

В 1937 р. прибули нові 72 кредитні кооперативи, число вкладників зросло на 22,8%, а сума вкладів на 18,1%. Поміж Райфбанками маємо вже 29 таких Райфбанків, у яких сума дрібних ощадностей в кінці 1936 р. перевищила 10 тис. зол. і доходила до понад 50 тис. зол. (Іванків 51,284 зол.) Зате є п'ять таких Райфбанків, що не мають взагалі ніяких зібраних ощадностей. Деякі мають 16 Райфбанків, що збирали ощадностей від зол. 31.— до 100.—, 80 від 101.— до 500.—, 78 від 501.— до 1,000.—, 11 від 1,001.— до 2,000.—, 14 від 2,001.— до 3,000.— зол. Це є 320 тих Райфбанків, що їх сума вкладів у найвищій групі не перевищує три тисячі зол. Далше маємо 31 Райфбанків, що збирали ощадностей від 3,001.— до 4,000.—, 24 від 4,001.— до 5,000.—, 10 від 5,001.— до 6,000.—, 13 від 6,001.— до 9,000.—, і 1 від 9,001.— до 10,000. Це кращі Райфбанки, які дають 20% угод Райфбанків і арешти згідно з 29 найвищих від 10 до понад 50 тис. зол. ощадністозних вкладок.

ПРИНЯТТЯ НОВИХ КООПЕРАТИВ У ЧЛЕНИ РСУК

Дирекція Р. С. У. К. прийняла на своїх засіданнях від 22. вересня до 8. жовтня 62 нові кооперативи у члени Р. С. У. К., не вписували в списку своїх членів 2 кооперативи.

В. Л.

Сторінка без політики.

Недискреції про мужчин із Голівуду.

Пишучи про мужчин у Голівуді слід перш усього ствердити, що є їх там багато менше, як жінок. Це доволі ясне: фільмова кар'єра завжди радше манить жінок, як мужчин. Чоловіки не так легко вбивають собі у голову, що, мовляв, їх призначення: конче стати фільмовим актором.

Тому роль мужчини у Голівуді дуже приємна, особливо коли він має добру поставу, взаємини і дрібку спириту. Тоді й почуватися він знаменито: оточений жінками, які добираються за нього, всюди його побажають, ба навіть звеличують. Багато жінок тільки й тому приїжджає до Голівуду наче на ярмарок мужчин із думкою про подружжя.

Інше діло, що такі голівудські подружжя тривають із правилами дуже коротко, усеж такі жінки вдоволені, що довелось їм здобути те, чого бажали.

Очевидно не торкається це фільмових акторів, яких знову не так то легко зловити на гачок. Неодна приваблює власниця мільйонів нарочно приїжджає до Голівуду, щоб закінчити сітку на улюбленого героя із срібного полотна. Однак дуже мала частина таких лавів увінчалась успіхом, бо від часу, коли дав себе взяти на штурм молодий, зрештою вродливий актор, Амір Фонда, ніякий інший не дав закувати себе у подружні кайдани.

Актори воліють женитись із жінками зі свого середовища і хоч по нічних кляузах Голівуду чимало таких багатих „жінок до товариства“ проте актори обмежуються до того, що заводять звичайну знайомість і на тому кінчать свій роман.

Ось вам для ілюстрації одна така сплетня, що їх багато почуєте в Голівуді: „Гейрі Гранта часто бачили в ресторані в товаристві фільмової акторки Мері Браен. Давніше бачили його завжди з Бетті Фарнес. Мері Браен ходила давніше з Джеком Окі і Діком Павелем. Тепер уже оба вони женаті й оба подружжися з „акторками“. Або: „Давид Нісен показувався часто публично в товаристві Вірджинії Брус, хоч передтим надсакавав він Мерле Оберон, яка конче хотіла зробити з нього славного актора. Говорили навіть, що вони обоє по слові. До того часу Вірджинія Брус не розлучувалась із Цезарем Ромеро, а Ромеро був з черги невідступним товаришем Бетті Фарнес...“

Це подає на справжню карузель кохання, коли зваяжити, що Мерле Оберон ходить тепер із Бріанною Агерне, а той останній був донедавна приятелем Марлені Дітріх. З а Гейрона Павера борються тепер аж три акторки, що працюють у тому самому, як і він, виробництві: Аліс Фей, Льюретта Юнг і Софія Геніе. При цій нагоді треба зазначити, що все це дуже часто пахне звичайною собі кімповою рекламою, проте воно правда, що Голівуд живе тільки з Голівудом і подружжя заводяться там найчастіше.

такі між самими акторами. Бо так само і голівудські жінки не дають заманювати себе багатирям-парубкам, які приїжджають туди шукати подруг, широким плечем золотими доларами: вони найрадше виходять за акторів. Та бувають винятки. Мирна Льюї вийшла за такого саме мільйонера, інша річ, що аж тоді, коли її зірка стала меркнути. Молоденька Льюїза Райнер, що прибула з Відня, розмірно скоро забула про Європу й віддалася за сценариста й письменника Кліффорда Одетта.

Фредерік Марч і Адольф Менжу поженилися з акторками, Міріам Гопкінс одружилася з режисером Анатолем Літвом а мабуть усі вже знають, що Жене Реймонд є від трьох уже місяців щасливим мужем Джанет Мек Дональд.

Уіллем Павел оженився з Каролою Льюмбард, хоч хотів женитись із Джін Гарльов, Франшо Тон женатий із Джосі Кравфорд, яка передше була дружиною молодшого Дагласа Фербенкса. Словом — усі вони воліють Голівуд: женяться, розводяться і вдруге женяться, але все це відбувається в голівудському мілнику.

Мужчини одягаються там дуже вибагливо, хоч рідко коли роблять це з власної волі: просто тому, що так хоче виробництво. Купують одяг у найбільшій складі на бульварі Уілшайр. Багато дечого про тих славних покупців можна довідатися від експедієнтів:

Уорнер Бакстер дуже багато вимагає від крою й моди, звертаючи найбільше уваги на коміри. Віллем Павел перед смертю Джін Гарльов грич на тиждень заходив до крамниці, де купував шораз то нові краватки. Роберт Монтомері цілими годинами просиджує у відділі спортивних костюмів, де вигадує нові моделі. Тільки одного Кларка Гейбла годі там колинебудь стрінути. Цей актор не дбає про одяг, а коли мусить собі справити щось нове на виразне бажання виробництва, тоді складниця посилає йому товар до хати.

Тамашні мужчини майже ніколи не заходять у день до кав'ярні. Вони переважно заняті працею, а коли й мають вільний час, тоді перебувають за містом і аправляють різні спорти. Всі вони в більшій або меншій мірі запалені спортивні. Увесь чоловічий світ Голівуду побачите на конкурсі гри в польо. Ерроля Фліна найрадше можна стрінути на ситківкових змаганнях, в яких часто бере він участь, а тоді цілі трибуни заповнюються гарними жінками. Це актор, до якого віддає половина жіночого Голівуду. На кінець слід би згадати, що всі вони, ті мужчини з Голівуду, незвичайно пристійні, гарно збудовані і... не дуже інтелігентні. Такі, як Уіллем Павел і Франшо Тон — це винятки. Назагал інтелектуальне зацікавлення мужчин у Голівуді дуже обмежене, проте всі вони відомі в цілому світі.

ПРАВА — ЛІВА.

Здається, що поняття „права-ліва сторона“ — це щось таке звичайне, що нема навіть над чим застановитися. Проте оповідають як правду, що в царському війську ще у XVIII ст. не можна було навчити салдатів повертатися на команду „в право — в ліво!“ Інакше, як у той спосіб, що привчавали до правого рамени жмуть сіна, а до лівого-солому, щоб всі рядовики поверталися як слід. Виявляється, що для „руського“ мужика ці поняття — були дуже великою філософією. Хто служив при війську, той знає, що іноді дуже тяжко навчити новобранців тієї мудрости.

Дослідники показали, що коло 1/5 всіх цивілізованих людей не знає і ніколи не навчиться того зовсім звичайного поділу сторін. Звичайно проблему „право-ліво“ багато осіб розв'язує в той спосіб, що в хвилині потреби пригадає собі, на котрій носить обручку, або котрою рукою... хреститься. Коли таку людину запитати про напрям, то вона перше махне рукою, а потім зорієнтується, чи то права чи ліва сторона. Знають, помагає собі все в якийсь спосіб.

Такий спосіб, чи брах орієнтації, або „аміслув“ вичувати сторони не має нічого спільного з розвитком інтелігенції. Нпр. славний фізик Гельмгольц цілком не мав того „аміслув“, і це не раз впроваджувало його в клопітливий положення. Тому й новобранець, який на приказ:

„праворуч!“ — немов нарочно обертається в ліво і тим самим вносить замішання в ряди свого відділу, ще не конче мусить бути неінтелігентний.

Він просто не може зрозуміти, що кожна річ може мати дві сторони й ніколи не зрозуміє, як то діється, що те, що для нього є „ліво“, то для підстаршини, який стоїть проти нього, є саме „право“. Вкінці радить собі в той спосіб, що пригнорюється до свого оточення і наслідує товаришів.

Можна би думати, що такими „каліками“ є всі ліваки, бо навіть їх уважаємо ненормальними, коли йде про відріжнювання сторін. Але воно не так але. Лівакам зовсім не бракує „аміслув“ відріжнювання сторін. Вони не є аномальними людьми. Ріжниця в тому, що осередок мови у них у мізку пересунений з лівої сторони — де він міститься в „нормальних“ людей, що послугуються правою рукою — на праву сторону. Колиж такого лівака пригнорювати і приучувати послугуватися правою рукою, то осередок мовний пересувається на праву сторону і через те відчувуються свого роду заворушення у мізку, що викликає з черги загикання. Більшість таких, що загикають, це саме підвічені ліваки. Це може трапитись навіть „нормальній“ людині, коли її ампутують праву руку.

Автім послугування лівою рукою не потя-

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ за душу бл. п. РОМАНА МЕТИКА

емер. судді

відправляється у Львові в церкві Успення Пр. Д. М. (Волоцької) в понеділок 1. листопада п. р. в 8 год. На це Богослуження запрошують Рідню, Товаришів і Знайомих Покійного

Дружина і син.

гає за собою якогось умового унослідження і так, нпр. найгеніальніший учений і маляр Леонардо да Вінчі був ліваком і свої твори писав від правої до лівої сторони, так, що його рукописи треба було читати при допомозі дзеркала. Славний маляр Менцель все рисував лівою рукою, але малював правою.

Всі улаштування в культурному світі наставлені на праву руку, почавши від клямки при дверях, а скінчивши на найбільше складних машинах — все улажене для праворуких людей.

І ось питання „права-ліва“ має велике значіння при вихованні дітей. Тому добре роблять родичі, що уважають на те, щоб діти завчасу „протегували“ праву руку. Всі діти мають схильність уживати рівномірно обі руки, що робить вражіння ліворукості. І самі діти навіть енергійно борються проти такої протекційної поведінки супроти правої руки, так, що треба пригадуватися, чи саме рівномірне уживання обох рук не є найприродніше.

Бо щож властиво є „нормальне“? Чому ми так фортуємо праву сторону, що навіть надаємо їй всякі додатні і навіть символічні прикмети. Кажемо: „правий чоловік“, „право“ (як наука), „він має право“ і т. д.

Щодо того існує кілька теорій. Одна з них — найкраща — пояснює цю нашу „правість“ різними космічними впливами. Коли людина дивиться на північ, має по правій руці схід, по правій руці світло, по лівій захід — царство темноти. З того поділу світа на світ і темноту й дня зродився поділ на сторони, з релігійного ритуалу — призначення; з призначення наше тіло саме в той спосіб уложилось, що праву сторону має ліпше вироблену, як ліву.

Інша теорія каже, що людина виробилася праворукою через боротьбу. Все лівою рукою мусіла охороняти найчутливіше місце свого тіла — серце, а правою уживала до удару. І через те права рука виробилася краще від лівої.

В кожному разі виразний поділ на праву й ліву сторону бачимо тільки в людини. Звірята цього не знають, але чоловікоподібні мавпи мають до того деякі схильності.

Здається, що потреба спеціалізації, так сказатиб поділу праці між руками, витворилася рівнобіжно з наростанням чуттєвих комплікацій. Чим тяжчу і більше містечку працю мусіла виконати людина, тим більший натиск клала вона на вироблення бодай одної руки і друга мала бути тільки до помічі.

Проблема правої і лівої сторони переходить через усі міти, заборони, містику і через всі філософії всіх народів. Символічне значіння сторін вияснявали собі люди різно, але такі не вияснили, чому з поняттям правої сторони полюблено всі додатні прикмети.

Однак коли хтось не відріжнює правої сторони від лівої то це не така страшна хиба і не потягає за собою ніяких комплікацій. Зате куди гірша справа, коли люди не відріжнюють справ „правих“ від „лівих“, значить добрих від злих.

Іч.

ЖОЛУДЬ І КАШТАНИ — ЦІННИЙ СИРІВЕЦЬ.

В Німеччині ніщо не йде на марне і не викидається. Всюди на світі диких каштанів ніхто не збирає, хіба діти на забаву. Те саме і з жолуддями. Але не в Німеччині. Там обчислено, що одно каштанове дерево може дати річно 40—300 кг. овочів. Приймаючи тільки 25 кг., то і мільон дерев дасть 25 тисяч тон диких каштанів. З тої кількості німці мають і мільон кг. олії для технічних потреб, 1,6 кг. мільона сапону до миття мила і рідин, що їх уживають в гасниках і вкінці 14,4 мільонів кг. мучки, потрібної до виробу крохмалю, замість рису й кукурудзи. Ціна дубової жолуди в Німеччині є 25 м. за 100 кг. З жолудів німці роблять макухи для худоби, та витискають з них олію також для технічних потреб.

Може би так хтось у нас зацікавиться тими двома „непотрібними“ овочами, що ними тільки діти бавляться?

Іч.

та округами: Уанчай, Сіанголь та Ікчао. Збори монгольського населення рішили також переіменувати провінцію Суяан і Чагар на край Кю-Кю. Місто Суяан буде називатися Кю-Кю-Кото.

В Совітах судять священників.

Покінчивши порахунки між собою, сталі-півська кліка, щоб затерти неприємне враження, яке залишилось у власних, комуністичних кругах після винищення „старої гвардії“, кинулась тепер на „спільного ворога“, на останки духовенства, яке ще якимсь чудом уникнуло Соловков. Як повідомляє „Таймс“ з 25. жовтня, польська поліція арештувала в місті Ора (Ар-Роз) православного єпископа Інокентія і разом з ним дванадцятьох священників, двох черців і п'ятнадцять світських людей під замітом, що вони належали до „контрреволюційної релігійної організації“. Це буде — каже кореспондент „Таймс“ — один з найбільших релігійних процесів, про який загал довідається, бо інші численні процеси і присуди держала влада по найбільшій частині в тайні і світ довідувався про них тільки згодом, przypadково.

(УКБЮРО Лондон).

ПРИКОРДОННІ СУТИЧКИ.

Агенція Домей повідомляє, що 40 совітських воєнків перейшли ріку Тюмен, яка творить границю між СРСР і Корею та обстрілювало манджурську прикордонну сторожу. Нападників відігнали крісовою пальбою.

ПРИЙМАЮ папашів у моїм заведенні. ЛЬВІВ, СИКС-ТУСЬКА 17, тел. 265-73 від 9—1 і від 3—6.30, в неділю і свята за поп. замовленням. Ілюстрування зубів, золоті, платинові та емальовані корони, штучні зуби в золоті, мочуку і нержавіючій сталі. Регуляція крижових стучах зубів. — НА СС. 1937 — 4

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІР-МАХ, ЯКІ ОГОВОЛЮЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОВОЛЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, помертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.

— Найсолідніші футра тільки у Юліана Гау-шевського, Львів, пл. Капітульна 3. I, телефоном 254—46.

— Фільм Союзу Українок у Львові улаштує в неділю 31. жовтня в домі при вул. Сикс-туській ч. 46 Святі Листопадові Сходини. Початок в год. 18-й. Просимо численно явитися. Гостям раді!

— Місія в Успенській Церкві. На запрошення Управи Успенської церкви розпочинають у суботу 30. жовтня по Вечірні, яка відправиться в год. 6. вечором, оо. Редemptористи місію, що триватиме до 10. листопада ц. р. включно. Щоденно голосити вони будуть три проповіді: в год. 6. рано по Службі Божій, яка розпочнеться в год. 5.30 і по коротких молебнях в год. 11. рано та 6. вечором. Місію вестимуть оо. Велич-ковський і Стернюк. Дня 10. листопада попо-лудні торжественний, хресний похід і закінчення місії. Місія відбувається для звеличання 900-ліття відданні в опіку Пр. Діви Марії українського народу князем Ярославом Мудрим.

— Українські радіовиди в тиждень від 31. жовтня до 6. листопада ц. р. В тиждень від 31. жовтня до 6. листопада ц. р. передаватиме тількиська радіостанція чотири цікавіші для українців авдії. Першою з них буде відчит інж. Романа Голода „Контроль молочності в сільських господарствах“ в неділю 31. жовтня в год. 8.30—8.40, що мав відбутися ще мин. тижня. Потім тридє об'єктів нашої співачки Євгенії Ласов-ської в об'єктовому концерті в понеділок 1. листопада в год. 13.30—14.45, в якому в її виконанні чуємо арії з оперетки „Вікторія і її гузар“ та низку пісень. В середу 3. листопада крім щоденної газетки в год. 13.45—18.55 під ред. М. Ковалевського чуємо ще в концерті коласанок на цитрі Ол. Ропіцького в год. 19.20—19.35 гутульську, лемківську й бойківську коласанки, а в концерті трій саломовного тогож дня в год. 20.00—20.45 братиме участь відомий наш челист П. Пшенічка. Та найцікавіший буде з мистецького боку концерт відомої нашої співачки Марії Соки в четвер 4. листопада в год. 17.15—17.50, в якому під акомпанімент композитора Ант. Рудницького виконає вона низку серенад і пісень Рамо, Франка, Рукицького, Римський-Корсакова, Буччі, Василевка й інших мистців. Цей концерт що має назву „Серенади й пісні“, передаватиме тількиська радіостанція на всю Польщу.

Кінь в А П О Л Ь О. Найбільша французька шпигунська фільма всіх часів

Справдний події ославленої Анни Марії Лессер Фройляйн Доктор

Феноменальна фільма режисерії геніяльного

Я БУЛА ШПИГУНОМ

Г. В. Пабста. В гол. ролі Діта Парльо.

— Вистава ліково-промислових рослин у Чи-жикові. Дня 24. жовтня ц. р. розпочав організаційно-плантаційний відділ при філії „Сільсько-го Господаря“ у Львові перший у львівському заповідстві курс ліково-промислових рослин для членів секції лік.-пром. рослин при кружку „Сільського Господаря“ в Чижикові. Дня 31. ц. м. на закінчення курсу відбудеться й перша українська вистава ліково-промислових рослин на ЗУЗ, що триватиме до четверга найближчого тижня, себто до 4. листопада ц. р. На отворення вистави запрошено всі доколичні села wraz з аухоуєнством і представниками преси.

— Проти несласної кольтортажі. Почтові дирекції заборонили вкладати до пересиланих поштою газет відозви і безадресові друки. Як стверджено, листовні долучують до газет різні рекламні і летючки, що викликало протести відборців і видавців часописів. На будуче такі способи доручування летючок недопускати.

— Паровий тартак у Добромилі. З початком листопада ц. р. пустять в рух нововбудований паровий тартак у Добромилі, в якому знайде заняття покищо 50 робітників.

— Українці. Швейцарський щоденник „Газет де Льюзан“ журналь суїз“ почав друкувати цинкль статтей на українські теми. Автор, якого редакційна замітка представляє як „українського патріота, що живе у Швейцарії і є відомий редакції як людина з несплямленою честю“, підписується ініціалами „Н. Л.“; він, як виходить зі статті, належить до уенерівського табору, але зрештою не дозволяє собі на ніякі партійні подемки, які так прикро вражають у деяких емігрантських публікаціях у чужих мовах. Перша стаття (п. н. „Доля України“) дає короткий, змістовний географічний та історичний огляд, підкреслюючи в ньому незалежні від нас причини упадку нашої останньої держави.

— Жінка бе адвоката. На вул. Курковій на адвоката Зарицького напала жінка купця Штедм-лера, відомого торговця вином і засипавши його лайкою, побила парасолькою по голові. Є це спільног процесу проти її чоловіка, який стріляв до польського журналіста Е. за те, що баламутив йому жінку. Адв. Зарицький як оборонець п. Ш. причинився до увільнення від закинутого йому закиду замаху на життя п. Е. А жінка хотіла, щоб її чоловіка засудили. Адв. Зарицький зробив проти неї карне донесення до поліції.

— Вбив жінку. У Добромилі 50-літній купець-мясод Писюк Вуйцик, батько трьох дорослих дітей, в тому сина по натурі і дочки учениці 8. кл. гімназійної від довшого часу вдержував любовні зносини із служницею. Коли жінка відправила служницю, це всетакі не отягло Вуйцика. Вуйцик умовив на стрічу зі служницею. Та замість служниці з'явилася жінка і стала докоряти чоловікові. Вуйцик добув револьвер і вбив жінку. Після того вернувся до дому, дав дітям 100 зол. на похорон матері, а сам пішов на поліційну станцію, де признався до вбивства. Вбивника арештували.

— Шантажистки перед судом. У львівським окружнім суді відбулася розправа проти двох сестер Паліховських, що займалися краєцтвом, а застатно шантажем на школу мужчин, з якими мали зносини. Одна з них натягнула на грубі суми інженіра Р. у формі аліментів для дитини, змовивши в нього батьківство. Розправа, що викрила огидні бруди великоміського життя і випела на денне світло ряд темних типів, скінчилась засудом обох сестер на 4 роки в'язниці.

— Фальшивий інвалід. Львівський окружний суд засудив на 2 роки в'язниці Владислава Янішевського, що на основі фальшивих документів викопотав собі інвалідську ренту і тютеневий кіоск. Крім того наложено грошеву кару на двох свідків, що зізнавали в його користі.

— Любовна трагедія. Службовець деревної фірми „Годуля“ в Майдані біля Скольного 27-літній Віктор Пахла хотів женитися з Марією Дугка. Однак дівчина зірвала з ним і заручилася з якимсь львовином. Коли вибиралася на вінчання до Львова, задрісний Пахла зробив її ножем у груди, але поверхонно. Опісля тим самим ножом відобрав собі життя. Дівчина не дуже взяла собі його смерть до серця, бо переплазавши собі рану, таки поїхала до вінчання.

— Львівська хроніка. Арештовано Маріана Слівінського, що подляючись фальшиво за магістратського контрольного, накладала на мушкет

грошеві карі, які ховав до власної кишені. — На Личаківському цвинтарі Анна Біндер згубила текстурову папку, в якій виходилися різні золоті річі вартості кількох сот зол.

— Краєва хроніка. В Бережанах арештовано вольного державної гімназії Петра Поглода під закидом влому і крадіж на шкоду цього заведення. — На дорозі між Перемиловом і Зофіївкою пов. Тереховля хтось ограбив Леопольда Дзюмагу, забираючи йому револьвер, ровер і кілька золотих. Побитий Дзюмага помер на другий день. — У Стрию біля парку Вільшні знайшли на залізничному шляху тіло воєка одного зі стрийських полків, Домініка Скурка, з обтяженим по коліна ногами та з пороженою головою.

— Ген. Сікорський зрікається відзначення. Ген. Сікорський оголосив у „Кур'єрі Варшавському“ листа з заявою, що зрікається ордену св. Юрія, який признала йому капітула цього ордену в Римі. Слід зазначити, що тим відзначенням наділено ряд визначних осіб у Польщі.

— Великі лісові зловживання. В державних лісах під Свенцянами викрито великі зловживання, наслідком чого арештували надлісничого інж. Станіслава Курчина, лісничих Мих. Пилецького і Мих. Лавриновича та кількох лісних купців. Втрати державного скарбу обчислюють на 120.000 зол.

— Повісили бандита. У мокотівській в'язниці під Варшавою стратили засудженого на смерть бандита Косінського. Президент Мосціський не скористав із права ласки та не помилював його.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

свою реальність

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

дайте оголошення до
нашого щоденника

— Романтична афера чи маєтковий трік. Велику сензацію в цілому світі викликала вістка, що в Монте Катіні в Італії 56-літній князь Михайло Радзівіла з Олики (на Волині) заручився з молододою розвідкою, Жанетою Сухестов, б. жінкою Венямина Сухестов, директора водотягової спілки в Тустановичах під Бориславом. Вона з донькою Йонаса і Кларі Кранців, жидів із Дрогобича і була занята як склепова панна в Берліні. У вродливій дівчині залюбився свояк Венямин Сухестов і оженився з нею. Хоча наділіла її достатком, Жанетта розвелася з чоловіком і з малим сином замешкала в Кракові. Не заважаючи на розвід, Сухестов відвідував її часто і старався, щоб вона вернулася до нього з дитиною до Дрогобича. Вона справді зліквідувала мешкання в Кракові, але замість до Дрогобича поїхала на літо до Італії. Тут познайомилася з кн. Михайлом Радзівілом, який залюбився в ній і рішив з нею оженитись. І от урид цивільного стану у Пшигодзіцах під Познанем оголосив ледявно в часописах заповідь вінчання кн. Радзівіла із Жанеттою Сухестов. Речинець вінчання ще не визначений, але зачувати, що кн. Радзівіла рішив записати своїй жінці півтораміліоновий маєток. Тільки справа 8-літнього сина пані Сухестов стрічається з труднощами. Майбутня княгиня, кажуть, хотіла би сина задержати, але Сухестов на це не годиться. Зрештою він перепикується зі своєю колишньою жінкою, даючи їй поради та вказівки. Загально думують, що все те тільки заздалегідь умовлений трік з метою заволодіти маєтком кн. Радзівіла.

— Самоходова катастрофа склалася біля Радзівіла. З Білостоку до Варшави їхав вантажний самохід фірми Бенгелек. Коло моста, що знаходиться над залізничним шляхом, самохід зустрівся з возом селянина Марціна Дзюри і Мокрого. Щоб оминати віз, шофер скрутив раптом у бік і наїхав на поруччя, яке заломилося, так, що самохід упав із висоти 10 метрів з залізничний шлях. У катастрофі згинули два службовики фірми, а шофер, один робітник і співласник фірми поломали собі кости. Всіх відставлено до шпиталю.

— Величеський морський хижак. В Мадь де Бен французькі рибки зловили акулу, довгого на 7 метрів, ваги 300 кг. Молодожер дістався до сіті і довго не дався витягнути з води, аж поки не поглотили його ударами.

ШАФКОВІ КУФРИ

важкі, міцні на постіль, коробки на напезохи та коніри, багажні паси по шинах найкращих поручає

Робітня ремісничо-галузерська
Н. БАРЕР
Львів, Свєтослава ч. 2, побіч ф.м. Саломея а.

Театри.

Великий Театр:

Субота 30. X. год. 7.30 „Завтра не-діля“.

Неділя 31. X. год. 12.30 „В світо-мисльову ніч“ казка для дітей; год. 3.30 „Завтра неділя“; год. 7.30 веч. „Завтра неділя“.

Театр Річкордностей:

Субота 30. X. год. 7.30 веч. „Жабо-нька“
Неділя 31. X. год. 3.30 попол. „Жабо-нька“; год. 7.30 веч. „Жабо-нька“.

Український Нар. Театр ім. І. Тобіле-вича.

ЗЕРЖАНІ:

30. X. Шахмат.
31. X. Давбуш.

ЗОЛОЧІВ:

2. XI. Циганський барон.
3. XI. Орлеан.
4. XI. Шарка.
5. XI. Ніч під Івана Купала.
6. XI. Муж двох жінок.
7. XI. Давбуш.

Український Народний Театр ім. М. Садовського.

ПЕРЕМІШЛІ (сала Робітничого Дому):

3. XI. Хмара.
4. XI. Маруся Богуславка.
5. XI. Ніч під Івана Купала.
3. Перемішлі Театр виїждять на Лем-ківщину — Дубельці, Дніш, Вересів, Салі, Риманів, Лиско.

КІНА.

АНОЛЬО: „Я була шпівом“ (Фрай-льда Доктор).

АТЛІНТИК: „Кід Галіада“.

ВАНДА: „Шифра 77“, „Бенгальський тигр“.

ГРАЖИНА: „Тайм жовтого міста“.

ЕВРОПА: „Іх сто я вона одна“ (І. Дурбін).

КАСІНО: „Бескада“ з Мар. Дітріх.

КОПЕРНИК: „Знатор“ на осн. пові-сти Догені-Мостовича.

МАРУСЕНЬКА: „Пропавший острів“ і комедія „Парада жінок“.

МЕТРО: „Сан Франціско“ та ревіз.

МІРАЖ: „Потвора“ (Гарі Бавр).

МУЗА: „Камеліова дама“.

НАКО: „Дити плачуть“ з Ліа. Гарвей.

ПАЛЛО: „Зоря Рівієри“ з Ерною Вал.

РАЯ: „Квітка“.

РІАЛТО: „Бурстестер“.

СВІТ: „Легіа пропащих“ і „Бродвей Біл“.

СТИЛІВЕ: „Баріте“ і ревіз „Ані Льюїс“.

ТОН: „Втеча Тарзана“.

УТІХА: „Тім мінгулою“ та ревіз.

ХІМЕРА: „Тако зазвучали“.

ФОТОПЛЯСТИНОК:

(ш. Марійська 8).

„Теплиці, Шмек, Піщани — славі жин-ці Чехословаччини“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 30. жовтня 1937.

БЕРЛІН 15.30 Нісенька, музика; 18.00 Оп. мелодія; 22.30 Танк, музика; БІМГО-РОД 15.30 Форт; 18.50, 19.00 Оліа; 22.30 Нар. пісн.; БУДАПЕШТ 12.05, 12.30 Са-дон, музика; 17.30 Циг. музика; ВІ-ДЕНЬ 15.15 Концерт мажористів; 19.30, 20.00 21.00 „Фешіа“ оп. Суле; 21.40 Во-льонтезі; ДАВІШЛІНДЗЕНДЕР 14.00 Музика; 22.30 Концерт; КОШІЦ 18.30, 18.00 Для Закарпаття; МІЛАН 19.00, 20.40 Роор, музика; 21.00 Орх. концерт; 22.10 Концерт малого хору; ПРАГА 12.35 Концерт айськ. орх.; 17.50, 18.00 Монар-хський концерт; 20.55, 21.00 Концерт чеська музика; 22.30 Танк, музика; РА-ДІО ПАРІ 18.00 Для дітей; 18.15 Для наймолодших; 18.45 Пісн.; 21.30, 22.00, 23.00 Симф. концерт; РІМ 19.30 Роор, музика; 20.50 Окет; 21.00, 22.00 „Фран-кі“ оп. Лотара.

Неділя, 31. жовтня 1937.

БЕРЛІН 12.00 Музика малої орх.; 16.00 Для години в театрі; роор. концерт; 19.45 20.00, 21.00 Оліа, музика; БУДАПЕШТ 12.50 Оп. орх.; 15.50 Циг. музика; 17.00 Оліа; 18.10 Форт; Листої теорія; 22.30 Орх. концерт; ВІДЕНЬ 15.40 Форт, концерт н-моді Штрауса; 16.45 Дити перед мікрофоном; 18.00 „Відень у пісн“ вес. муз. акад.; 19.30 Оліа, Вольонтезі; 22.30 Так зазвучали у Вєні, вес. танк, мелодія; ДАВІШЛІНДЗЕНДЕР 14.30

Позір! Єдині українські інж. Ярослава Білинського
шоферські курси
Проважені українськими фаховими силами, поруча-ються всім, що хочуть здобути всестороннє знання в д. л. н. і. н. і. та запам'ятати собі певні про-житок. — Інформації і вписи щодня. —
Львів, вул. Сингустська 43. — Телефон 271-55.

Щиро радимо перед закупном радісного апарату послухати віденського

„KAPSCHA“ (Wiener Präzisionsarbeit)

Фото-Електрокабель

Мінімальне зумиття струму завдяки новачасним лампам Сер. Е. досі у краю незаним.

Львів, КОПЕРНИКА 10,
Тел. 214-21.

Семигородські пісні та баллади, хор, 15.00
Вес. мелодія, 19.10 Гарні мелодія; КО-
ШІЦ 18.00 Дан Закарпаття; МІЛАН 17.00, 18.00 Роор, музика; 21.00, 22.00, 23.00
„Конауель“ оп. Рендана; МІНХЕН 20.00
21.00, 22.00 „Прозана наречена“ оп. Смет-
тані; ПРАГА 19.10 Нар. пісн.; 21.00 „Ви-
раження зі серця“ оп. Монарха (II. діл);
РАДІО ПАРІ 18.00, 19.00 Орх. концерт;
21.15 Пісн.; 21.45, 22.00, 23.00 „Ле кавріє
де Маріанне“ ком. Місєт; РІМ 20.30,
21.30, 22.00 Роор, музика; 21.00 Комедія.

Львівське радіо.

Субота, 30. жовтня 1937.

6.15—8.00 Ран. акад.; 11.15 Співаймо ці-
совьки, акад. для шкіл; 11.40 Лягенди а
пл.; 11.57 Сигнал часу; 12.03 Мистець-
кий танок, орх., евр., форт; 13.45 Кон-
церт балкан.; 15.30 Господарські вістки;
15.45 Театр Умані для дітей; „Про Іваса,
що поам шнє чобота“ на осн. казки Ю.
Словоцького; 16.15 Фантазія на теми ві-
домих пісень, орх. у програмі В. Баран-
ський; Мініатюри на тему українських
нар. пісень; 16.45 Огвороння радіоно-
стави в Бидгощі; 17.00 Як король подоро-
жував до Пішніни і відвідував канал
Огівського; 17.15 Від Атен до Байрабту;
Мігування історії опери; еопр., тенор,
форт; 17.50 Наша програма; 18.00, 18.05
Спорт; 18.10 Комер. концерт, форт, екр.
акад.; 18.30, 18.55 Програма на завтра;
18.35, 19.50 Актуальна гутірка; 19.00
Пісенькі задулять, акад. для дітей, За-
душний донь, літ-муз. акад.; 20.00 „Раз
— то мало“ найгарніші мелодія і жов-
тні; 20.45 Веч. денник, Акт. гутірка;
21.45 Скот; „По-американськи“; 22.00
Орх. концерт, Марія Френка, соопан,
Лілія Кеура тенор; 22.30 Ост. вістки;
23.00 Танк, музика з гр. пл.; у перерві
год. 23.10 „Іх Франезіа акад.“, „Мет“,
„Перегоші“.

Неділя, 31. жовтня 1937.

8.00 Сигнал часу; 8.05 Ранішній ден-
ник; 8.15 Для селян: Хліб, Газетка; 8.30
Контроль молочности у селянських го-
сподарствах, в українській мові виг. інж.
Роман Гелод; 8.40 Вак: Ададію, пл.
8.45 Пробуємо масло в Берліні; 10.30 Ор-
хестри та солісти, пл.; 11.30 Актуальний
репортаж із життя; 11.57 Сигнал часу;
12.03 Сімф. поранок: орх., екринка; 13.00
Останні вістки у Львові; 13.10 „Кажо-
во-копірова“ фрагм. із нов. Сесєра; 13.30
Музика; 14.45 Для селян: Огляд ринків
різних продуктів; 15.00 Настроєні му-
зика з пл.; 15.10 На ласкавім хлібі; 15.20
Музика з пл.; 15.30 Народні промисли
і умови його розвитку; 15.45 Для ді-
тей: Вінок із „Княжжя джунглі“, Му-
зика з пл.; 16.05 Концерт солістів: Тво-
рі Миколи Лисенка у 25-ліття смерті
композитора анж. Михайло Голинський
тенор, Галіа Левницька фортепіан; 16.45
Аншис та життя; 17.00 Концерт лескої
і танк, музика; спіл, екринка; у перерві
а год. 18.00 Дель опадности; 18.35 Те-
атр Умані: „Самаритини знід Соффер-
но“ Френка Лебрехта; 19.35 „Акад.“; Олі-
но; 20.00 Шубертів теорія у анж. П.
Фінклер (бас) і гр. пл.; 20.35, 21.00, 21.01
Спорт; 20.40 Позит. огляд; 20.50 Веч. ден-
ник; 21.15 Комер. на підлаші, вес. акад.
у анж. Ю. Теліа і 36. Ліччинського; 22.00
Скоти на акадівку та форт; 22.35 Танк,
музика з пл.; 22.50 Ост. вістки; 23.00
Танк, музика з пл.

БІРЖА.

Львів, 29. жовтня 1937.

Гроші.

Купно-продаж: Бельги белг. 89.43,
89.90, Долари американські 5.29.00, 5.26.50,
долари канад. 5.29.00—5.26.50, Франкони
год. 293.12—291.40, Франки фр. 18.05—
17.55, Франки швейцарські 122.30—121.50,
Фунти англ. 26.28—26.12, Гуддені данн.
100.29—99.80, Крони ч. 17.50—16.50, Кор-
дан. 117.29—116.45 Кор. норв. 132.03—
131.05, Крони шв. 135.45—134.50, Ліри,
ітад. 21.60—21.00, Марки фінлянд. 11.61
—11.20, Марки нм. 121.00—115.00, Шил-
лінги астр. 98.00—97.00, Теліа Авіа 26.20
—25.90, Марки нм. срібні 127.00—121.00

РІЖНІ

МАШИНИ до шиття, грамофони, скри-
пи, мандоліни наразили добре, дешево
Новачкий, Львів, Городецька 63.
1936 1—3

ВЗОРИ до гуті, найдешевше, наймод-
ніші, Рясніте заведення, Львів, Геть-
манська 24.
4—6

ФАБРИКА ДЗЕРКАЛ, шафери, шала
А. Тортен тенер Бема 12 а. тел. 224-81.
1936 2-10

ОГОЛОШЕННЯ.

І. Оголошення.

Управа „Карпаті“, Товариства взаїмних
обезпечень на життя у Львові
повідомляє, що

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Товариства відбудуться 22. листопада
1937 р. в год. 17. у власній доміні Това-
риства у Львові Ринок 88. II. поз. з та-
ким порядком нарад: 1) Відкриття Над-
звичайних Загальних Зборів і вибір
предсідника. 2) Сплата основного капі-
талу. 3) Установлення та приїзд нового чи-
сла представників членів в подвійності
виборчих округів у зв'язку зі сплатою
основного капіталу. До повного по-
рядку нарад може 1/3 частина представ-
ників зголосити додаткові справи, що
мали би бути поміщені на денному по-
рядку нарад одначе таке жадання помі-
щення окремих справ на порядку дня
слід зголосити Управі Товариства не
пізніше як на 14. днів перед ретинцем
Загальних Зборів (§ 28 стат.).

У Загальних Зборах беруть участь
згідно з § 29. стат. представники Чле-
нів і представники власників уділовна
днів, яким висказується рівночасно ще
окремі запрошення. 1971

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“

Львів, 27. жовтня 1937 р.

1 кг. масла десерт. блон. без од. 2.75 зол.
1 кг. масла бочков. вид. в опах. 2.80 зол.
1 кг. масла експ. акад. з опах. 2.80 зол.
молоко 15—16 сот.
яєць (копа) 4.40—4.45 зол.
Тенденція на масло і молоко слаба,
на яєця здержана.

ОПОВІСТКИ.

У 900-ліття віддання в опіку Пр. Діви
Марії Українського Народу князем Яро-
славом МуДрим відбудеться в часі від
30. жовтня до 10. листопада 1937 в пер-
ші Успенія Пресвятої Діви Марії (вуд.
Руська) СВЯТА МІСІЯ під проводом оо.
Редemptористів. В суботу 30. жовтня в
год. 18 (6. вечір) Вечіря, олісія Вступ-
на проповідь. Шодолено від 31. жовтня
до 10. листопада 1937 в год. 5.30 вранці
Служба Божа, олісія проповідь. В год.
11 вранці і 18 (вечір) короткий моле-
бен, олісія проповідь. 10. листопада
1937 посполудні великий хресний похід
удавання св. Апостольського Визгосло-
вення і закінчення св. Місії. — Управа
Успенської Церквин.

Загальні Збори Товариства „Молода
Громада“ відбудуться 14. листопада в
год. 10. рено в доміні Т-ва з таким по-
рядком нарад: 1. Відкриття протоколу
в попередніх Загальних Зборах. 2. Звіт
а діяльності. 3. Звіт Контрольної Комі-
сії і уділення абсолютної уступачий
Раді. 4. Вибір Голови, заступника Голо-
ви і 5 членів Раді Т-ва. 5. Вибір трьох
членів Контрольної Комісії. 6. Високі і
запити. 1972

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ВДОВА до священику, в середнім віці
приймає управу домашнього господар-
ства у самітнього священика. Зголо-
шення слати: О. В. Золочів, ул. Лєтє-
нів 26 б. 1975 1—2

НАУКА

ТАНЦІВ вчить першорядно збірлю і від-
дально „Модєлі“, Сингустська 23.

МЕШКАННЯ

КАВАЛЕРСЬКИЙ поміж, особий вхід до
виняйму зарад. Гєніга 30. I. поз. 1973 1—2

ТРИНІМАТНЕ повнокомфортное кор-
дорне соняшне гарає мешкання до ви-
няйму. Длугоша 37. 1961 2—2

КУПНО - ПРОДАЖ

ГОДИННИКИ Omega, Tissot, Сута, до-
шево поручає Фірма Л. Розважєвський,
Львів, Академічна 2, готель „Юржа“.
1962 1—7

ЗАЛІЗНІ ПЕЧІ і частини, комплектні ку-
хонні випрани, приладдя, поручає Рєч-
нєр, Лєтєнів 37. 1969 6—6

АРТИСТИЧНО БРОНЗІВНИЧА РОБІТНЯ

виконує всілякі перковні рєчі як
монстрації, чаші, пацуки і т. п. Від-
золочує теж чаші та інші предмети.

Степан Фединський

Львів, вул. Вірменська ч. 25
(в реальности „Зорі“). 3—5

Столярська робітня

поручає всілякі мебелі виробити на
замовлення та готові на складі

Маріян Міхаліцький

Львів, Потоцького 38 4—4

ТЕЛ. 232-02 ЛЬВІВ РИНОК 42.

ВІКОНУЄ

НОВА УКР. КЛІШАРНЯ

РЕПРОДУКЦІЯ

Й. ГЕХТ
Львів
Городецька 57
тел. 213-31

Фабричний склад інструментів ду-
тих, смичкових, струнних, дива-
бендових, сансифонів, акордеонів
(гармоній) фортепіан, півтефонів
і українських плит.
Ціни фабричні.